

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zbija vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištru v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačujejo od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovinci!

Dne 2. junija t. l. imamo v kmetskih skupinah slovenskih na Štajerskem izvoliti tri poslance za državni zbor.

Slovensko društvo svetuje in priporoča, naj bi izvoljeni bili narodni slovenski kandidati, gospodje:

Baron Goedel,

bivši državni poslanec in podpredsednik državnemu zboru, deželnega glavarja štajerskega namestnik, c. k. dvorni svetovalec, odlikovan z redom železne krone II. vrste, hišni posestnik v Mariboru, v okrajih mariborskem, slov. bistriškem, konjiškem, slov. graškem in mahrenberškem.

Božidar Raič,

bivši državni poslanec, deželni poslanec, župnik pri sv. Barbari v Halozah, v okrajih: šmarjskem, rogačkem, ptujskem, sv. lenartskem, gornje-radgonskem, ljutomerskem in ormožkem.

Mihael Vošnjak,

brat bivšega državnega poslanca, g. dr. Jožefa Vošnjaka, ravnatelj zvezi slovenskih posojilnic, ravnatelj celjske posojilnici, hišni posestnik v Celji, v okrajih: celjskem, šoštanjskem, gornjegrajskem, vranskem, laškem, sevniškem, kozjanskem in brežiškem.

Živela slovenska domovina!

V Mariboru 3. maja 1885.

Odbor Slov. društva.

Kmet ne more liberalca voliti in zakaj ne?

Liberalci so v političnem oziru stranka le za koristi meščanov. Kakor nekdanj grajščaki, tako hočejo meščanski liberalci sedaj vse strahovati, zlasti kmetijske ljudi. Na to kažejo uže od liberalnih gospodov sestavljeni volilni redi. Povsod tiščijo sebe na prvo mesto in si svojijo več poslancev, kakor bi jim jih z ozirom na njihovo število in davke šlo. Za okrajne zastope volijo mestni liberalci trikrat, kmet samo enkrat. Za Gradec voli mestice Slov. Bistrica, Slov. Gradec in tržiči Muta, Vozenica, Mahrenberg, Šoštanj, skupaj broječi komaj 5025 duš, enega poslanca, a 56.000 kmetskih ljudi volilnega okraja Ptujskega tudi le enega.

V državni zbor voli iz kmetov v volilnem okrogu mariborskem 118.520 ljudi le enega poslanca, a 27.867 meščanov in tržanov mariborske mestne skupine sme tudi enega izvoliti. Pri „štiberni“ in pred vojaško komisijo za nabor rekrutov,

tu je kmet enakopraven meščanu, a pri volitvah velja meščan po 4–5krat več.

Da liberalna doba kmetskim ljudem ni bila na korist, ampak na veliko škodo, to pričajo grozni nasledki. Od vseh strani nam donijo obupni glasovi na ušesa: „Rešimo kmetski stan pretečega mu pogina, dokler je še čas.“ In to so liberalci zakrivali. V dokaz naj služijo sledeče yrstice:

L. 1872. so liberalci gruntni davek znatno povečali, ker so začasne „Kriegszuschläge“ rednej dači pripisali in na vse potem začeli razne doklade nalagati. Ob enem so celi koš novih takih postav sklenoli, ki doklade občinske, okrajne, deželne (Gemeinde-Bezirksumlagen) vedno bolj ženejo kvišku. V slov. bistriškem okraju na primer plačujejo gruntni posestniki veliko gruntno štibro, ker so jim ondi dobro znani cenilni možje — liberalci — grunte previsoko vcenili; na to veliko gruntno štibro pa še jim nalagajo 39 % deželne, okolo 30 % okrajne

in 40—50 % občinske doklade, torej vkup 110%. To je vendar strašno!

Liberalni poslanci so l. 1868 zatrli koristno postavo zoper oderuhe, vzeli so občinam pravico braniti ženitovanje nemanicem, dovolili svobodno trganje gruntov in zadolževanje posestev. Vsled tega so kmeti se čez glave zagreznoli v dolgove. Vknjiženih dolgov ali intabuliranih imajo 2000 milijonov goldinarjev. Samo za obresti morajo vsako leto plačati 100 milijonov. Pomislimo še slabo dedinsko postavo, po kateri se dedšina jednako razdeli, rodbinsko imetje raztepe in tisti, ki grunt drago prevzame, je kmalu do ušes zadolžen; včasih še visokega desetka ne zmore. V kratkih letih je uničen, zlasti če pritisnejo slabe letine. In tako leze kmeti v občeh vedno na slabše; ogromno število prebivalstva, jedro naroda, podlaga vsem drugim stanovom, se ruši in gine. Liberalizem je smrt kmetem. Lepša posestva prehajajo zaporedom v tuje roke, prejšnji kmet pa je najemnik, viničar, delavec, sploh siromak.

V Bergenthalu nad Mariborom, kder je 678 prebivalcev in se volita 2 volilna moža, še ni 10 volilcev najti, ker ni toliko samostalnih posestnikov več, vse, kar je lepšega, nahaja se v tujih rokah. V Halozah so podobne razmere!

Taki so nasledki liberalne dobe. Hvala Bogu, da je končana. Sreča velika za Slovence in Avstrijo, da smo l. 1879. krenoli na drugo pot. Čast in slava možem, ki so ljudem še o pravem času oči odprli in do zmage narodnim, konservativnim poslancem pomagali. Jednaka čast in slava pa gre tudi tistim poslancem, ker so 6 let odbijali ljute napade liberalcev. Ugladili so vsaj pot boljše prihodnosti. Upati je, da bode njihova večina v novem državnem zboru večja. In tedaj bode jim mogoče ohraniti, kar so kmetom v korist in rešenje že sklenoli, pa dostaviti in izvršiti, česar je še treba. Volilec kmeti pa imajo sedaj dolžnost, da se ne dajo od zvitih liberalcev preslepiti in zapeljati, ampak volijo narodne slovenske kandidate, ki bodo potem s tovarši, nemškimi konservativci, z brati Čehi, Poljaki in Hrvati srečno pričeto delo nadaljevali.

Prva hvala gre dosedanjim našim poslancem, da so sklenoli postavo zoper oderuhe. Sicer ni dovolj ostra, pa vender so se največje pijavice poskrile. Hvaležni so jim kmetje za olajšave pri vojaške in šolske postavah. Tudi postavah zoper potepuhe je vrla. Mnogo denarjev so dovolili za popraviljanje strug pri rekah; osnovali „fond“ ali zaklad, iz katerega bodo občine in zadruga dobivale podpore v denarjih, da se večja zboljševanja gruntov, travnikov, hudournikov ali planinskih potokov umogočijo. Govejo kugo so porabili in mejo ruskim in rumunskim govedom zaprli. Vsled tega dobila je naša živina boljše ceno. Veliko tisoč in milijonov goldinarjev je samo ta postavah kmetom prinesla. Liberalci so se upirali, posebno dunajski, češ, da je sedaj meso predrago. Pomnite torej kmetje, brž

ko bi liberalci večino dobili nazaj, zatrejo Vam gotovo vse gori navedene in kmetem stanu potrebne postavave. Lepa sedanja cena našej živini utegne takoj po Donavi splavati. Zato veleva že lastna korist, da se kmet liberalca kar hitro in povsod odkriža.

V prihodnjem državnem zboru pride nova pristojbina postavah na vrsto. Izvolite narodne slovenske poslance, ki bodo s tovarši pristojbine (desetek) kmetom skušali znatno znižati. Tudi nova colninska postavah se bode sklepala. Pri tej priliki se mora colnina na rusko, rumunsko, ameriško zrnje in moko, na francosko, italijansko, greško in špansko vino povišati. Kaj bo nasledek temu? Cena zrnju našemu in vinu bode poskočiti morala.

Minister in nemški konservativci grof Falkenhain je sestaviti dal postavah, ki meri na pravo ohranitev kmetem stanu. Imela bi najprvle sedanjo dedinsko postavah kmetom ugodneje izpremeniti; dalje posebne gruntne bukke uvesti; v te bi se vpisavala posestva, ki so tolika, da zamore rodbina na njej živeti. Taka posestva bi potem se ne smela deliti, trgati, tudi ne bolj, kakor do polovice vrednosti zadolžiti; če bi prišla na eksekutivno dražbo, smela bi občina po izdražbani ceni prevzeti in ohraniti vdovi, ženi, ali otrokom zapravljeva. Takšna posestva bi se imenovala „kmeti domovi“ ker bi rodbini dom ostal, med tem ko sedaj malokde hiše do tretjega roda ostajajo rodbini, ampak se posestniki naglo menjavajo ali tujcem v pest prehajajo. Vse to bi omenjena postavah zabranjevala. V Ameriki imajo takšno postavah in zato tamošnji kmeti tako krepko napredujejo. Naposled namerava grof Falkenhain osnovati deželne hypothekarne banke, katere bi kmetom pomagale sedanje dolgove zbrisati.

Tako bi naš kmeti stan dobil trdno podlago. Bog daj! Vender liberalci se temu že sedaj ustavljajo. Grof Falkenhain je namreč kmetijsko družbo štajersko tuli vprašal, kaj ona misli. No, ona in jene podružnice vse, kder liberalni advokatje zvonec nosijo, so se izrekle zoper nameravano postavah. To je očiten dokaz, da ne liberalci, ampak le konservativci kmeti stan resnično rešiti hočejo. Iz tega pa lahko vsak sam izpozna, zakaj ne more liberalca voliti. Slovenski kmet more voliti le slovensko, narodno, konservativno, če ljubi res sam sebe in res želi, da še stotine let krepko živi in prosperava na slovenskih tleh njegov rod!

Str.

Gospodarske stvari.

Kako se da ogljeva kislina iz studencev in kleti odpraviti.

Koliko nesreč se zgodi po ogljevi kislini, ki se nabira v spodnjih zračnih plasteh po studencih, kletih, jaskih (šahtih) in drugih globokih krajih, to je le predobro znano. Včasih pada žrtva za žrtvo,

Take kraje prezračiti je dostikrat tudi težavno. Priporoča se toraj sledeče sredstvo, ki se da povsodi rabiti in ki svojo moč gotovo skaže. Vzame se kotel ali druga taka pripravna posoda. priveže se primerno na vrh, naloži z žarečim lesnim ogljem in spusti v studenec doli do površja vodnega. V kleti se spusti do suhega kletnega poda. Žareče oglje začne brž ko pride v prostor, v katerem se je ogljeva kislina nabrala, ugaševati. Izžgano oglje ima pa lastnost, da v 24 urah 35krat toliko, kolikor prosto na samo obsega, ogljeve kisline na se potegne in jo posrka, tako je razvidno, da brž, ko se ogljena posoda doli v globočino spusti, začne ogljevo kislino posrkovati. Dokler prižgana sveča v studencu ali na dnu kleti še ne gori, je to znamenje, da je še ogljena kislina v nji in da ne sme živa duša še v klet ali studenec se spustiti. Zato je pa treba, da se večkrat posoda z žarečim ogljem v globočino spusti, dolej, da je zrak čist, kar go-reča sveča za gotovo oznani.

Kako visokost katerega drevesa zmeriti.

Postavi se navpično palica poljubne dolgosti v zemljo, okoli palice se potegne kolobar, katerega polmernik je ravno tako velik, kakor palica nad zemljo dolga. Ko senca palice na krog zadene, je senca tako dolga ko palica. Ob istem času zmeri se senca dotičnega drevesa in s tem je tudi visokost njegova dobljena.

Pomoček zoper smolotok pri koščičastem drevju.

Mokre capice naj se na tista mesta, iz katerih se smola počaja, polože, da se tako smola razmoči. Potem se smola ko se je zmeščala, na kaki koli način obriše in drevo od spodaj na vzgor in veje z mahom obežejo, ki se potem od časa do časa z vodo poškropi. Ker se solnce in zrak od drevesa odvrneta, smola preneha se izcejati.

Nacimljen krompir je zdravju škodljiv.

Mnogokrat so ljudje, ki so nacimljen krompir kuhali in jedli, hudo vzboleli. Znamenja bolezni se pojavljajo različno. Bolenik je ves medel, glava ga zboleva, zenica je razširjena, ne vidi dobro, v grlu mu je vse suho, v goltu ga praska posebno, ko požira, jezik mu je težek, težko govori, težko diše, žila hitrejšje bije, ga zelo žeja in ne more spati. Da se škodljivost nacimljenega krompirja odstrani ali vsaj zmanjša, naj se pred kuhanjem olupni in cime skrbno odpravijo. Skuhan krompir se mora brž ocediti in še enkrat s čistim kropom oprati. Previdnost velja.

Kako z nevošljivimi konji ravnati.

Nevošljivih konjev nimajo nekateri posestniki neradi. Taki konji se dobro redé in so trdni. Vendar pa so taki konji zopet nevarni, ako konj nevošljivec poleg drugih konjev stoji. Pri pokladanju naj se nevošljivcu najpreje položi. Ne sme se nik-

dar s tem dražiti, da ga čakati pustimo in dostikrat pravimo: „Ti nevošljivec pa le čakaj! Ti dobiš najzadnji!“ Po takem nameravanim čakanju se pripetijo mnogi nepotrebni pretepi živine. Pravi nevošljivec se te lastnosti težko odvadi. Pa ravno zavoljo tega gre s toliko večjo previdnostjo in pazljivostjo z njim ravnati. Če le mogoče, naj se tak konj postavi k steni in na drugi strani naj so late in drogi trdno pribiti. Tudi privezovaje ga je treba gledati, da niso lanci in vrvi predolgi, da konj drugih ne more grizti.

Kako bradovice z vimena kravam odpraviti.

Neki dr. Lüdecke priporočuje zato monoklorovo osetovo kislino. Vzame se drobni šopek, pomoči v kislino in bradovica na vimenu potipa. V kratkem času se mrtva rožena koža odluči in odpade ali pa se obriše. Treba pa je paziti, da se drugi deli vimena s kislino ne potipajo, ker se tudi na zdravem kraju koža lušči. Vspeh te kisline je tako rekoč nepričakovan. Prepričamo se lahko sami, ako je le trohico na lastno kožo kam kane-mo. V kratkih minutah se bode koža oluščila brez vsega bolenja.

Sejmovi. 17. maja: Artiče; 19. maja: Svete gore, Podsreda, sv. Lenart v slov. goricah, Slatina; 22. maja: sv. Juri na južni železnici, Loče, sv. Hema, Rače, Loka, Lučane, Marenberg, Ulimije, Oplotnica, Mozirje, Radgona, Laško.

Dopisi.

Iz Maribora. (Volitve volilnih mož.) Kdor v resnici ljubi svoj narod, ta mu daruje vse moči svojega uma in roke, da se s časom povzdigne na višo stopinjo blagostanja. Nobeden narod v Avstriji ni toliko potreben podpore svojih sinov, kakor naš slovenski, katerega v osrčju razjeda neštevilna množica odpadnikov. Na noge torej, narodnjaki, kmetje, učitelji, duhovniki, da složno že zdaj delate pri volitvi volilnih mož. Vsaka občina, katera še nima 500 prebivalcev, voli 1 volilnega moža, občina pa, katera ima več kakor 500 prebivalcev, voli 2 volilna moža. Občinski predstojnik mora volilce povabiti in jim den, uro in hišo volitve naznaniti. Volilno pravico imajo vsi Avstrijski državljani možkega spola, kateri so 24 let stari in plačujejo najmenj 5 fl. cesarskega davka. Ženske in maloletni nimajo volilne pravice. Volitev volilnih mož se vrši brez ozira na število nazočih volilcev. Volilni mož zamore biti vsak, kdor ima v dotični občini volilno pravico. Kdor ima več, kakor polovico vseh glasov, to je absolutno večino, je izvoljen. Slovenci! bodimo složni že pri volitvi volilnih mož! Le tako nam zasje žar lepše prihodnosti. Naše geslo naj bode: vse za vero, narod in cesarja!

Iz Gradeca. „Grazer Volksblatt“ štev. 104 piše: „Novi župan graški dr. Portugall govoril je, ko se je predstavljal sledeče: Gradec je in ostane

skoz in skoz nemško mesto: nemški značaj ostane mu na vse vekov veke; o tem nas zagotavlja prebivalstvo, ki mu je napredovalno in liberalno ena in ista beseda. Jaz bodem vsako vtikanje tujih (v mislih ima Slovence) elementov zabranjeval, da ostane Gradec zavetje nemškega mišljenja, jugoiztočni branek nemške kulture. Kdo to razume, odgovarja po pravici pravični konservativni „Grazer Volksblatt“? Ali misli g. župan vse italijanske in slovenske dijake, posle, rokodelce pregnati; bode li tudi slovenskim Štajercem prepovedal v Gradcu kupovati? itd. Da je Gradec nemško mesto, tega nihče ne taji, da je pa Gradec glavno mesto Štajerske, v kateri prebiva 300.000 Slovencev je tudi gola resnica, če tudi župan stokrat taji.

Iz Konjic. (Koliko je Nemcev pri nas?) Lani sta dr. Lederer in Sutter telegrafiral nekemu šulvereinu: „Den Boden für das Deutschthum wiedergewinnen“ t. j. našo slovensko zemljo zopet Nemcem spraviti v oblast. To je nas Slovence hudo razžalilo. Res 1000 let smo bili podložniki nemškemu grajščaku, a cesar Ferdinand je temu konec storil. Slovenski kmetje so morali veliko milijonov rešitve plačati. Grunti, zemlja slovenska je zdaj njihova, in cesar Franc Jožef je l. 1868 slovesno proglasil, da so vsi narodi v Avstriji enakopravni; torej Slovence velja toliko, kakor Nemec. Obadva nosita jednaka bremena, zato jima tudi enakih pravic nihče kratiti ne sme. Sicer pa sta Lederer in Sutter preslaba, da bi nas Slovence z Nemci spodrinola. Kajti nas je 20987, Nemcev pa Nemskutarjev samo 995, največ v našem trgu, namreč 449 (Zraven 564 Slovencev), drugi so raztepeni po okrajih: v št. Jerneji 1, Ločah 46 (?), Kotu 7, Stejnici 2, Oplotnici 246 (posilincev), Zbelovem 9, Zrečah 15, Skomrah 3, Stranica 1, Tepini 3, v Vitanji 131, Vitanjski vesi 47, Brezjem 16. Ta peščica nas Slovencev ne bode strahovala, najmenje pri volitvah. Kakor smo pri zadnjih treh volitvah dospeli do narodne večine, pri tem ostane tudi pri sedanjih za državni zbor. Volilnih mož volil Ogoška 2, sv. Jernej 2, Dolič 2, Tolsti vrh 2, Loče 3, Konjice brez trga 5, Grušovje 2, Kozjak 2, Kot 2, sv. Jungerta 1, Laže 2, Lubnica 2, Oplotnica 5, Paka 2, Padežki vrh 2, Zreče 3, Žiče 2, Skomrjice 3, Stranice 2, Tepina 2, Vrhovlje 2, Vitanje 2, Bezovica 1, Bezina 2, Brezje 1, vкуп 58. Od teh mora najmenje 40 biti korenjakov Slovencev. Živeli!

Iz Braslovč. (Izv. dopis.) (Volilni shod.) „Narodni volilni odbor“ v Celji je sklical za skupino kmetijskih občin volilni shod na 10. t. m. popoldne ob 3, uri v Braslovče. Prišel je tudi dosedanji naš poslanec v državnem zboru gospod dr. Josip Vošnjak, ki je o svojem delovanju poročal in ob enem izrekel, da ne more dalje prevzeti poslaništva. Shod otvoril je braslovški župan gospod Prisljan. Od zunajnih gostov omeniti moram gg. dr. J. Lipold, župnika, Jožefa Lipold iz Mozirja, Ivana Vošnjak iz Šoštanja, župana Steblovnik, Šentaka, Gaberšeka iz Vranskega in več drugih.

Predsednikom volilnega shoda izvolil se je starosta županov Savinske doline gospod Šorn iz Gomilkega, ki da gospodu dr. Vošnjaku besedo, da poroča o delovanju državnega zbora v zadnjih šestih letih. V imenu navzočih izreče gospod Gaberšek najiskrenejšo zahvalo gospodu dr. Vošnjaku, globoko obžalovanje, da ne prevzame več zastopništva.

Potem poprime besedo gospod deželni poslanec Mihael Vošnjak in poroča sprvega o delovanju v deželnem zboru štajarskem; obče odobravanje, ko omeni znižanje obrestij od hranilničnih dolgov, omenja tudi, da se bodo vedno s konservativnimi poslanci sporazumevali, ne pa z liberalnimi, akoravno bi bili dobili po zvezi z zadnjimi sedež v deželnem odboru.

Dalje poudarja gosp. Mihael Vošnjak, ker ga je „Slovensko društvo“ priporočalo za kandidata v državni zbor, da je njegovo načelo bilo in bode vedno eno in tisto, to je, „vse za vero, dom in cesarja.“ Po končanem govoru živahno odobravanje vseh navzočih in župan Steblovnik stavi predlog, postaviti gosp. Mihael Vošnjaka za kandidata; ta predlog sprejme se navdušeno enoglasno. Predsednik sklene potem oficijelni del shoda, zahvalivši se prav prijazno vsem došlim.

Omeniti še moram, da se je na predlog gosp. M. Vošnjaka izrekla zahvala trem v narodno-gospodarskem obziru najzaslužnejšim gospodom Spodnje Štajerske namreč g. dr. Vošnjaku, ki je bil ustanovil prvo slovensko posojilnico, gosp. J. Hausenbichlerju, ki pospešuje hmeljerejo in g. dr. Ipavicu, predsedniku sadjerejskega društva.

Iz Celjske okolice. 11. majnika se je pri nas volilo 7 volilnih možev za državno-zborsko volitev. Može slovenski! kaj ste res imeli ta dan tako imenitne opravke, da se vas je tako malo vdeleževalo te volitve, in da so zmagali naši narodni nasprotniki? Menda se vam le ne bi bile porušile vaše hiše in po polji bi bili delo že tudi še opravili popoldne ali pa v torek, če bi bili prišli za par ur v občinsko hišo na Bregu. Zdaj tudi spoznate, koliko velja mnogokrat en sam glas, ker vas je toliko reklo: „Ej, saj bojo že drugi opravili.“ Kje ste bili Dobrovčani, može iz Gaberij, iz Babnega, iz Ložnice in iz Lave? Najbolj vrli so Medložani, Lokrovčani, može iz Košnice in iz Lisc. 40 je bilo pričujočih Slovencev in 40 nasprotnikov. Naj bi bil prišel volit vsaj eden izmed tistih 3 možev, ki so bili postavljeni kot naši volilni može — pa se njim še vredno ni zdelo, se volitve vdeležiti, naber bi bil volil Šorn iz Ostrožnega, Zupanc iz Gaberij ali pa Levičnik na Bregu — zmagali bi bili Slovenci! Toda ti trije može so se najbrž zbali naših sovražnikov ter se poskrili na dan volitve. Žalostna nam mati domovina, če boš imela enake vojščake, ki se skrivajo, kedar je treba stopiti pred sovražnika! Le en sam glas še, in naši može bi zmagali. Žalostno smo gledali okrog in okrog, ni ga bilo nobenega moža

več, ki bi bil še smel glasovati — mi smo imeli 40, nasprotniki tudi 40 glasov. Gospod komisar odloči, da se mora voliti še enkrat. Med tem so pa naši možje do malega že vsi odšli domu. Kdo more leteti za njimi v Medlog ali Lokrovec, ki sta dobro uro hoda od Celja oddaljena! Nasprotnikov je bilo sicer tudi že mnogo odšlo — pa oni prebivajo blizu mesta, po nje se pošlje prav lahko in njihovi kandidati so tudi bili potem izvoljeni. Teh sedmero nemško-liberalnih volilnih možev ne bo sicer moglo nič opraviti pri volitvi 2. junija; kajti večina je drugod velikanska za našega slovenskega poslanca; toda naj bo ta nesrečen propad nauk za slovenske može po vseh naših pokrajinah, da pridejo vsi k volitvam in da v volilni sobani ostanejo tako dolgo, da so volitve končane.

Od Male Nedelje. (Požar, vreme, volitve). Velika nesreča zadela je Franca Stuhca v Bučkoveih 27. aprila. Požar je uničil njegov hram, gospodarsko poslopje, vse kmetijsko orodje, in krmo za živino. Akoravno so ljudje pridno gasili, vendar ni bilo mogoče ničesar oteži, ker je močen jug vlekel. — Mesec maj je pri nas in povsod podoben več aprilu. Mrzlo je, močno deževno in večjidel megleno. — Volitve so pred durmi; torej narodnjaki na noge, na delo, da pravilno in marljivo uže zdaj delamo pri volitvah volilnih mož, ker prvotne volitve so temelj vsega.

Od sv. Barbare pri Vurbergu. (Dobro ga je splačal.) Ko so lansko leto bile volitve v deželni zbor, letal je kandidat naših nemškutarjev znani „Hammeramboss“ za volilnimi možmi, ter beračil za njihove glase. Došel je tudi v Zimico nad tamošnjega volilnega moža, vrlega Slovenca. Ni ga bilo doma, odšel je bil v svoje gorice ali vinograd. „Hammeramboss“ kandidat kobacal je torej v potu svojega obraza tje za njim na visok hrib, ter ga je res dobil, ter ga prosil naj mu da vender svoj glas. Volilni mož mu je prijazno odgovoril: „Veste, gospod, idite k našemu gosp. kaplanu, ki so tudi volilni mož; pogovorite se samo z njimi; kakor z njimi napravita, tako pa bo, jaz sem obljubil, da bom ravno tako volil, kakor oni! Ubogi Hammeremboss lezel je z dolgim nosom z brega nazaj, h gospodu kaplanu pa ni šel.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Iz Dunaja se brzovaj, da ste presvitla cesarica in nadvojvodinja Valerija dospeli semkaj in da ju je presvitli cesar sam vzprejel na kolodvoru v Pencingu. — Cesarjevič Rudolf daroval je za kongiško ekspedicijo 1000 fl. — Dunajski kardinal in nadškof, njegovi sufragani in graški škof izdali so posebne pastirske liste o prihodnjih volitvah, ki naglašajo, naj se vsi volilci udeležijo volitev in naj volijo može, kateri dajo Bogu, kar je Božjega in cesarju, kar je cesarjevega, kateri bodo konec storili narodnemu boju ter na-

redili in ohranili Avstrijo mogočno in srečno na podlagi krščanske resnice. — V soboto so v Trstu pokopali barona Antona Peca, vpokojenega c. kr. viceadmirala, hrabrega junaka. — Volitve za državni zbor bodo letos trajale 17 dni; najprej bodo volile kmetske občine na Dolenjem Avstrijskem 27. maja, najzadnje pa veliko posestvo v Dalmaciji, namreč 13. junija. Tržaški Slovenci izvolili si bodo Nabergoja za poslanca, v Istri pa bodo Hrvati in Slovenci kandidovali dr. Vitežiča. Odbor društva „Sloga“ priporoča za Goriško dr. Tonklija, dr. Valussi-ja in grofa Coronini-ja. Tudi na Kranjskem in Koroškem se pripravljajo na volitve. Na Koroškem je mogoče, da si Slovenci priborijo vsaj enega poslanca. Tudi Nemci razglašajo svoje volilne manifeste. V Gradcu so imeli 3. t. m. nemški poslanci shod ter so izdali poziv do volilcev, kateri je poln grdega sovraštva proti Slovincem.

Vnanje države. Ob priliki shoda treh cesarjev, bota se tudi Bismark in Giers posvetovala, kako naj postopa, če bi v Dardanelih vojska nastala. — V Nemškem državnem zboru je Borovski ministra interpeliral, zakaj se je s Pruskega izgnalo mnogo Poljakov, kateri so tam že več let naseljeni bili. Minister Putthamer odgovoril je jako surovo; — izgled nemške kulture. — Srbska skupščina bila je 5. t. m. zaključena. — Akoravno so skoro vsi časopisi v tem jedini, da vojske ne bode, vender se Angleži in Rus na boj pripravljata. Rusi delajo vojno železnico, katera bodo držala čez Askabad proti Saraku, in tudi v Kronstadtu se še vedno oborožujejo. Nekateri časopisi trdé, da bode Danski kralj prevzel razsodbo v Rusko-angleški zadevi, berlinski listi pišejo, da jo je cesar Viljem prevzel; drugi listi pa poročajo, da niti jeden, niti drugi razsodbe v afganskem prašanji ne prevzame, ker ste se Rusija in Angleška uže brez posrednika spravili. — V Sudanu se pobijata dva kriva preroka, Mahdi in Ahmed, novi Mahdi. Njune vojske se klatijo po vsej deželi, ropajo in požigajo. Res žalostne razmere. — V iztočni Afriki so se nekatere pokrajine okoli Hararja prostovoljno podvrgle Francozom. — V Indiji okoli Rangoona je kolera.

Za poduk in kratek čas.

Kako so naši poslanci in tovarši gospodari z državnimi denarji.

Zopet vidimo, kako mestni, tržki in drugi gospodje liberalci pa nemčurji lovijo slovenskega kmeta. Sicer tega omenjena gospoda še pogleda ne. Toda sedaj, kakor bi trenol, postali so polni strdi in medu. Slinijo se okolo kmeta, kakor bi res bili iz samega „cukra“. Marsikateri se premaga prav junaški ter piše županu: „Euer Wohlgeboren“. Odkodi naenkrat ta prijaznost? No, volitve so zopet tu. In to je čas, ko se liberalni gospodje spomnijo, da je nekaj kmetov vendar ostalo,

katerih razne „šparkase“, peneznice, oderuhi še niso požrli ter da imajo toti kmetje tudi volilno pravico. No in to pravico bi radi na svoj mlin napeljali. Oni nimajo volje kmetu res pomagati, ampak le sebi in svojej onemoglej liberalnej stranki več poslancev priboriti, magari tudi na kmetih. Zato ponujajo iz Maribora zopet svojega Schmidererja, ki slovi zadosti daleč kot naš častni „Hammer-Amboss“. V Celji in Ptujih pa ravno sedaj sveče prižigajo, da bi šli iskat par slovenskih kebrov hroščev t. j. odpadnikov, da jih na nemčursko-liberalni trnek nasadijo, češ: „To imaš, slovensko budalo, pa hlostni v nastavljen vabo; da nam trneka prezgodaj ne opaziš, nalijemo ti v krof kolikor hočeš piva, šnopsa in vina.“ Tako tuhtajo liberalni gospodje.

Ker pa Hammer-Amboss in slovenski renegati nimajo zadosta tistih lastnostij, ki so dobremu zastopniku kmeškega stana potrebni, prizadevajo si ovo duševno siromaštvo pokriti z neprestanim zabavljanjem, kosmatim laganjem in psovanjem na naše dosedanje slovenske poslance. Pravijo mej drugim: „Kaj imate sedaj od svojih poslancev, še niti državnega poročila niso v red spravili; obetal so, da ne bodo stroškov dovoljevali več, kakor bo dohodkov, ter primanjkljejev (deficita) ne več z novimi dolgovi zalagali; toda minolo je 6 let in letos vendar v proračunu zopet manjka vsaj 1½ milijona goldinarjev. Naložili so veliko novih davkov in je radi tega celo petrolej (znani celjski vsakdanji kruh kmetov) za 8 kr. dražji in „kofe“ (brez katerega kmetje sploh ne morejo ne orati, ne kopati, ne drv cepati itd.) za 6 kr. In vkljub temu še manjka ob konci 6. leta 1½ milijona goldinarjev, katere bo finančni minister prisiljen na posodo vzeti; tako bo državni dolg zopet večji.“

Tako pravijo in strašijo liberalni gospodje in jihovi gonjači nevedne volilce. Vendar čitatelji „Slov. Gospodarja“ se bodete čudili, kako bomo tem kričačem usta zavezali. Le berite pazno!

Naši poslanci so res imeli hvale vredno voljo z državnimi denarji varčno postopati in iz poročilov dosedanji primanjkljeji ali „deficit“ odpraviti, t. j. da bi dohodki pokrivali stroške in bi ne bilo dolgov delati treba. Obljubili so to samemu svitlemu cesarju. Bili so mož beseda tako, da so vsako leto nekaj zaželenemu cilju se približevali. Vsled tega se jim je posrečilo, primanjkljeji od leta 1879, ki je znašal 27¾ milijonov gold. znižati, skrčili so ga letos do 1½ milijona. Več ni bilo mogoče.

Kaj pomeni to? Nič druga kakor, da so liberalci nemški bili do l. 1879 voz z državnimi dolgovi preobložili in tako globoko v blato spravili, da ga naši poslanci v 6 letih niso mogli celo izvleči. Potegnoli so ga le zvečinoma tako, da je vsaj oje in sprednji del zvonaj in toraj le zadnji potači v blatu tičijo.

Ko so naši poslanci l. 1879 prodrli do večine, bilo je treba vsa plačevanja in stroške preyzeti, za katera se je država bila pod liberalci zavezala. Kajti redno umeščenih uradnikov ni bilo mogoče kar

nagnati. Plače jim priznane skrčiti bilo bi krivično. Za državne dolgove, katere so liberalci za 500 milijonov pomnožili, trebalo je obresti plačati. Državne kase bile so skoro vse suhe in jud Rothschild je tirjal 30 milijonov „vorschussa“, katerega je bil liberalni minister Depretis v zadregah najel. Čeravno so dohodki znašali blizu 400 milijonov manjkalo je še zmiraj čez 27 milijonov. Poprimejo se težkega dela. Začnejo voz nemudoma tiščati iz blata. Liberalci so od strani gledali, se posmehovali in režali. No, šlo je. Uže prvo leto so naši tako gospodarili, da je l. 1880 in 1881 manjkalo samo še 8 mil. Mislili so, da bode l. 1882 in 1883 tudi še kaj manjkalo. Toda njihov finančni minister in poljski poslanec Dunajevski je izvrstno gospodaril. Nova colnina naložena na tuje blago — liberalci so se upirali — dala je državi blizu 20 milijonov v zlatu. Vedel si je odpreti še drugih virov in državne blagajnice tako napolniti, da je l. 1882 uže prihranil 5 milijonov, l. 1883 pa 2 milijona. To se reče primanjkljeji ali deficit je izginol; naši poslanci so po sedaj izkazanih računih svojo besedo, svitlemu cesarju dano lepo uresničili. Dvakrat v 6 letih ni bilo pravega „deficita“, nadjati se je, da bodo računi isti veseli učinek kazali tudi za l. 1884 in 1885. Kaj podobnega nimajo liberalci pokazati v celih 20 letih svojega gospodstva. Marveč njih računi kažejo strahovite „deficite“, katere so z novimi dolgovi pokrivali. Tako je manjkalo l. 1876 celih 32 milijonov leta 1877 25 milijonov l. 1878 zopet 21 milijonov. Sploh pa so državni dolg od l. 1866 naprej pomnožili za 500 milijonov. Od teh moramo davkeplačilci sedaj obresti plačevati. Zato liberalci ne hodite na solnce. Nosite „puter“ na glavi.

Sijajnemu uspehu naših poslancev se moramo tem bolje čuditi, ker so še za najpotrebnejše reči našli penez brez preoblaganja z novimi davki: za Bosno in Hercegovino 29 milijonov, za potlačenje ustaje v Dalmaciji in Hercegovini 9 milijonov, za nove železnice pa 90 mil.; omislili so vojaštvu novih kanonov, pušek in streliva, mornarstvu novih oklopnih, torpedek, Pola je iz nova utrjena, deželna bramba uredjena, hrana vojakov zboljšana, po točah ali povodnjih oškodovanim na Tirolskem, Koroškem, Moravskem dovolilo se je več mil. v podporo! To je velikansko v 6 kratkih letih in vse to še naposled skoraj brez „deficita“.

Liberalci so l. 1869 naredili krido, ker so obresti od državnih dolžnih pisem zmanjšali. Jihovi finančni ministri so skoro vse imetje prodali. Naši poslanci so kupili Elizabetino železnico za 27 milijonov, Franc-Jozefovo za 42 milijonov, Rudolfovo vzeli v državno upravo, postavili novo železnico Istrijsko in Arlsko. Tako so pa državno imetje pomnožili za kakih 200 milijonov goldinarjev.

Liberalci so hoteli gruntni davek za blizu 10 milijonov pomnožiti. Toda naši poslanci so jim to zabranili. In ker je treba bilo za peneze skrbeti,

obdačili so kavo in petrolej in tako zadeli najbolj meščane in tržane. Kajti le ti sežgejo največ petroleja in izpijejo največ prave kave. Kakor šulvereinska rabuka kaže, imajo meščani zmiraj dosta penoz da jih zavrzajo. Naj se torej ne jezijo, ako tudi finančni minister potrka na njihove mošnje. Naši poslanci si pa zaslužijo vse zaupanje in zahvalo svojih volilcev. Živel!

Str.

Smešnica 20. Nek kmet obljubil je zdravniku 50 goldinarjev, ako njegovo boleno ženo ozdravi. Kljubu zdravnikovi skrbi žena umrje. Kmet prinese zdravniku 100 goldinarjev. „Zakaj 100 goldinarjev“ praša zdravnik, „saj sva se za 50 fl. pogodila, ako ozdravim ženo?“ „Gospodine“, pravi kmet, „vi ste več storili, kakor sem jaz tirjal.“

Razne stvari.

(Pomilostili) so svitli cesar č. g. dr. Gregoreca bivšega glavnega urednika „Slov. Gospodarja.“

(Ptujsko slov. katol. polit. društvo „Pozor“) ima 17. t. m. popoldne pri sv. Vidu drugi glavni zbor, pri katerem bode naš poslanec g. B. Raič poročal o svojem delovanju v državi in dežel. zboru in se predstavil kot ponudnik; 25. bode zbor v Slatini v hotelu „Europa“ in 31. maja pri sv. Lenartu ali pri sv. Trojici v Slov. gor.

(Volilni shod) v Podsredi bode v nedeljo 17. t. m. popoldne ob dveh, h kateremu so vsi volilci Kozjanskega okraja uljudno povabljeni.

(G. dr. Vekoslav Herman) se odpove v prid narodne reči vsakaki kandidaturi.

(Odbor „Slov. pevskega društva“) ima 17. t. m. večer ob 6. uri v Ptujih svojo redno sejo.

(Justični minister) je Waserju, predsedniku višje deželne sodnije v Gradcu ukazal predložiti tiskovine v čisti slovenščini ter se ima v to svrhu pomeniti z uradniki slovenščine dobro večičimi v Ljubljani. Isto je ukazane nadsodnji v Trstu. Tako dobimo enoličnih tiskovin sodnijskih po vsem Slovenskem.

(Prvi hlapen) na železnici Spielfeld-Radganski pripeljal se je 1. maja iz Spielfelda v Omerik, naložen s prodrom. Delo hitro napreduje.

(Cene) za vožnjo na Velehrad in v Prago ter nazaj so sledeče: Od postaj: Trbovlje, Hrastnik, Zidanimost, Rimske Toplice, Laški trg, Celje, Spod. Dravberg, Vuzenica, Vuhred, Ribnica, Št. Lovrene, Ruše, Bistrica in Lembah za II. razred 32 fl., za III. razred 21 fl. 50 kr.; od postaj: Maribor, Ptuj, Pragersko, Št. Juri pri Celji, Štorc, Ponikva, Poličane, Slovenska Bistrica, Rače, Hoče, Pesnica, Št. Ilj in Spielfeld za II. razred 27 fl., za III. razred 17 fl. 50 kr.

(Iz državne blagajnice) dobi letos Štajerska za religiozni fond 244.340 fl. za nemško vseučilišče v Gradcu 277.100 fl. za nemško visoko

tehniško šolo v Gradcu 212.200 fl., za nemške gimnazije in realne gimnazije 133.200 fl., za nemške realke 37.000 fl., za slovenske pa nič, ker jih ni. In vkljub temu drznejo se nemški liberalci svetu legati, da se nemštvo pri nas stiskava in zatira. Takim norcem še Bog pameti ne more dati, ker je nima kam djati.

(V Štoreh pri Celji) razpočila se je 28. aprila, ko so razbijali staro želo, bomba, ki je bila mej železjem. Dva delavca sta težko poškodovana.

(Stavbarski) praktikant gospod J. Dobaj v Mariboru postal je pristav v isti stroki za Štajersko.

(Vrli Račani) so svojej deci postavili novo šolo, šulvereinskim dedom pa brci dali rekoč Slovenci ne prodavamo svojih otrok.

(Zločinstvo.) Matej Dobršek, posestnik žag v Bolini šoštanjskega okraja je hlapcu Jerneju Kranjcu izplačal 100 fl. Brž zatem mu zatepe mišnice mej koruzno moko, da je hlapec, ko je hrano iz zastrupljene moke povžil, moral umreti.

(Strašna smrt.) V Žabjeku pri Slovenski Bistrici je gorela hiša Valentin Robarjeva; njegova žena se vrne, da bi še nekaj rešila, pa najde smrt v plamenu. Sosed Anton Lorenčič je tudi pogorel.

(Železni Bismarck) ima na leto 360.000 mark dokodkov, to je drobnih 500 fl. na den. Zraven še ima kot kancelar plače 60.000 mark — za tabak!

(Za šoli v Cezanjevcih) darovana sadna drevesa izreka javno zahvalo sadje in vinorejski šoli v Mariboru, g. J. Štegerju, učitelju pri sv. Petru, g. Pircu, nadučitelju v Veržeju in g. Belec u Grlavi šolski načelnik.

(Hranilno in posojilno društvo) v Ptujih imelo je meseca aprila 11.376 fl. 49 kr. dohodkov in 11.343 fl. 23 kr. izdatkov, tedaj prometa 22.719 fl. 72 kr.

(„Kres“.) Obseg V. številke: Arabela. Rom. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — Dom. Mirko. — Stari Džuldaš in njega sin Mamet. Povest iz življenja v srednje-azijatskih pustinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil Fr. Jos. Remec. — Dve pesni. M. Valjavec. — Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — O našem literarnem gospodarstvu. Spisal France Podgornik. — O narodnih pesnih koroških Slovencev. Spisal J. Scheinigg. (Dalje.) — Grof A. S. Uvarov, ruski arheolog. J. Steklasa. — Što, kaj, ča. Spisal J. Šuman. — Turje — Tauern. Davorin Trstenjak. — Poročilo o hrvatskej književnosti. Spisuje J. Steklasa. — Drobnosti. — Izhaja v mesečnih zvezkih na 3—4 polah začetkom vsakega meseca; velja 4 gld. na leto, 2 fl. na pol leta in se tudi lahko po snopičih à 40 kr. v knjigarnah kupuje. Tudi letnik 1882, 1883 in 1884 se še dobi in sicer po 3 gld., prvi letnik nam je pa pošel.

(Toča.) Zadnji petek je bila toča v srednjih Halozah, v Kajzerju in pa v Vinskem vrhu. Upamo, da ni preveč škode storila.

(Nagla smrt.) V nedeljo je umrl oskrbnik Valer v stolnem farovžu. Kri se mu je vlila, ne da bi bil poprej kaj bolen.

(Celjska gimnazija) dobi slovenskih paralel; kedaj, tega pa še ne pove nobena pratika.

(Lepa dva konja) ukradli so nepoznani tatje posestniku Jožefu Vohu v Dolgolah ter na Hrvatsko odgnali.

(Pogorelo) je pet oralov borovja grajščakinji Poglejski v Lubečni. Otroci so ogenj v gozdu bili zakurili.

(Spremembe v Lav. škofiji.) Prestavljena sta: č. g. Ivan Cvetko iz Reichenberga v Žetale in č. g. Alojzij Bratuša od Nove cerkve v Reichenberg.

Loterijne številke:

V Trstu 9. maja 1885:	22, 51, 26, 72, 84
V Linci " " "	37, 54, 18, 49, 41

Prihodnje srečkanje 23. maja 1885.

Oznanilo.

Na Štaj. deželni kmetijski šoli v Grottenhof-u pri Gradcu je s početkom šolskega leta 1885/86, t. j. s 1. oktobrom 1885 počenshi razpisanih 10 brezplačnih mest.

Prošnjiki za ta brezplačna mesta morajo svoje podprte prošnje osebno vsaj do 31. julija 1885 izročiti ravnatelju tamošnje šole. Več pové „Oznanilo“ v 19. šte. „Slov. Gosp.“

V Gradcu dne 21. aprila meseca 1885.

1-2

Deželni odbor štajerski.

Prednaznanilo.

P. n. občinstvu usojam si naznaniti, da sem c. kr. namestništvu v Gradcu objavil se za civilnega geometra (inženirja) v Mariborskem okraju ter bom 1. dne junija t. l. začel poslovati. Jaz vzprejemljem vsa dela iz te stroke, kakor merjenje posestev, njih deljenje ali tudi premerjevanja ter razmejevalna dela v rudninskih zadevah.

Mogoče ponudbe vzprejemljem vsak den v Mariboru, Schillerstrasse št. 6. v drugem nadstropju.

V Mariboru 12. dne maja meseca 1885.

Eduard Wernberger,

sedaj pristav pri c. kr. katestr. merjevalni 4. komisiji, bivši rudninski uradnik.

Raznih knjig

želi se radi selitve okoli 120 slovenskih: Matičnih, Mohorjevih in nekaj drugih po ceni prodati. Upravištvu „Slov. Gosp.“ pové kje?

Oznanilo.

S 1. julijem 1885 se začne polletno podučevanje v podkavanju na deželni šoli v Gradcu in razpisuje se s tem 10 deželnih štipendij po 50 fl. pa kolikor bo v zavodu mogoče, prosto stanovanje, dalje od okrajnih zastopov Apnenic, Celja, Nemšk. Podčetrtka, Kozjega, Fürstenfelda, Gleisdorfa, Oberwölza, Gornje Radgone, Radgone, Brežic in Laškega, ter od kmetijskih podružnic v Wildonu in Zahodnjem Gradcu po ena štipendija za 50 fl.

Pogoji za-nje so ti-le: Starost vsaj 18 let, zdravje, krepek život, domačinstvo Štajersko, dobro dovršena domača šola in najmanj dveletno delovanje kot pomočnik v podkavanju. Vrhu tega mora se vsak prošnjik z reverzom zavezati, da bode vsaj 3 leta po tem, ko je šolo dostal, na Štajerskem, oziroma v tistem okraju, od katerega bi štipendijo žival, kot mojster ali pomočnik podkaval.

Prošnje se godé do Štaj. deželnega odbora z reverzom, krstnim in domovinskim listom, spričevalom o zdravju, šolskimi spričevali, učilnim pismom, delalsko knjigo, kakor tudi s svedočbama ki ji župan da, o nravih in premoženju; — skrajno do 20. maja 1885 naj se pošljejo naravnost Štaj. deželnemu odboru.

Kovači, katerim ni do štipendij pač pa za poduk, naj se vsaj v prvih treh dneh poduka oglase pri ravnatelju ter prineso seboj svedočbo vsaj 18-letne starosti, dobrega poduka v domačih šolah, dokaz po učilnem pismu in delalski knjigi, da so že vsaj dve leti kot pomočniki podkavali.

V Gradcu 30. dne aprila meseca 1885.

Deželni odbor štajerski.

Ponudba.

Hram z mizarско delavnico, z lepim vrtom, blizu cerkve, je na prodajo. Najboljše mesto za mizarja, ker v okolici ni nobenega. Cena se izvé pri posestniku Božidarju Pajek-u pri sv. Miklavžu blizu Ormoža.

Hram v najem!

Lep zidan hram se daje v najem tik cerkve pri sv. Miklavžu pri Ormožu. Hram ima 1 nastropje in kaže poštemu, oženjenemu lončarju ali tudi kovaču. Pogoji se izvejo na c. kr. pošti pri sv. Miklavžu pri Ormožu.

Poslano.

Občinam, kjer farna cerkev stoji in duhovništvo prebiva. Prijatelji! Slovenci! Domorodeci! pokažimo sedaj pri volitvah, da mi z našimi duhovnimi gospodi v edinosti živimo, in vsi ednake težnje imamo, in ednaki cilj sledimo, zato jih volimo za svoje volilne može; „viribus unitis!“ Bog daj srečo!
Slekovčev.

V Jan. Leon-ovi tiskarni

je izšla:

„Ljudska knjižnica“.

IX. snopič, ki obsega 4. tiskane pole; prinesel je: „Mati in sin“ (dalje), „Sotir“, „Grof Ruginski“ in „Stari grad“.

„Ljudska knjižnica“ velja za četrto leta 48 kr., za pol leta 90 kr., za celo leto 1 fl. 70 kr. Pojedini snopiči veljajo 6 kr. s poštnino vred 8 kr.

Razprodaja!

Zavoljo prodane hiše, se more moja prodajalnica izprazniti; in zatoraj bom podpisani, svojo sledečo zalogo pod svojo kupno ceno popolnoma razprodal:

Sukneno tkanino vsake baže za hlače in suknje; prhal (loden) vsake vrste barve; črno sukno naj finejše, flanel (vatmol) pisan in gladek; sukno za ženske; satin, kambrik, kreton; tiskovino (druk) sivo, belo in pisano: barhant za oblačila; posteljno obleko barveno in belo; nankin rumen, rudeč in siv; mizne prte; obrisače; prte za kavo.

$\frac{8}{4}$ platno za rjuhe (prtiče); $\frac{4}{4}$ platno t. r. kreas; šifon; platno neubeljeno in ubeljeno vsake baže.

Velika izvolitev

v možkih srajcah in spodnjih hlačah; zavraticah; perilu za na život od profes. Jäger-ja; nogovicah za moške, ženske in otroke; telovnikih (šnirlaib) bambaž ali volni beli ali barveni; sukancu ali cvirnu vsake baže; gumbah in špicah; v volnatih kakor svilnatih dežnikih; v koltrih domačega izdelka. kocah za konje itd.

$\frac{8}{4}$, $\frac{9}{4}$, $\frac{10}{4}$ zimske suknene robce.

Toraj vljudno vabi za mnogobrojno obiskovanje,

J. Pušenjak v Celji

„pri tkavcu“,

v Rüpšl-novi hiši, ogel pošne in graške
ulice šte. 39.

3—3

V najem

se da takoj prodajalnica tik cerkve v Ročiškem trgu v gornji Savinski dolini. Več pové

Janez Smodiš,

posestnik v Ročici

pošta: Prassberg.

1-2

Izvrsten med

(garantiran pitanec),

v plehastih škatljah po 5 kil (kilo po 60 kr.), škatlja 30 kr.,

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

Oroslavu Dolencu,

svečarji v Ljubljani.

7-10

Sesaljke

solidne izdelave za različne potrebe: pivovarne, fabrike, rude, vodnake, dalje vodotočne cev, sesaljke in spravo za kletarstvo, angleške cevi iz kovanega železa, cevi iz koprnine in gumija,

Kovinsko blago

vsake vrste, pipe za vsakojake potrebe in razne podobe, vretenice, ventile zaporne, pozračne ventile vsake vrste, poprijemače železne za razne cevi, spravo za kopališča, izljavnike, kotlje za narejanje plina, varovalno orodje, posode za kolomaz, holländerje,

pipe za narejanje pen na pivu

naposled

blago iz lite kovnine in mednine

po obrazcih

priporoča po najnižji ceni in s poročtvom za dobro robo

ALBERT SAMASSA

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja v

Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko.

Priporočba.

Jaz podpisani priporočujem za sedajni čas svojo izvrstno kisló vodo (Sauerbrunn) v Rogačkem kraju (St. Rosalia in Römerbrunn). Izvrstna je ta voda z vinom in razun tega izvrstna zdravilna pomoč zoper bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah itd.

En zaboj s pet in dvajsetimi velikimi steklenicami (Flaschen) velja loco Poličane 3 fl. 75 kr.

Naročbe se pošiljajo na moj napis:

France Johanus,

2-6 Sauerbrunn pri Rogacu.

Cvet zoper trganje

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrple ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine *Schutzmarke*. popolnem trganje, kar dokazuje obilo zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 fl. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zeliščni sirop kranjski à 56 kr.,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Razpošilja se vsak dan po poštnem povzetju v lekarni „pri samorogu“

Julij pl. Trnkoczy-ja
na Mestnem trgu v Ljubljani.

V J. Leon-ovej tiskarnici v Mariboru je ravno izšla knjižica:

„Sv. Alojzij“

mladenčem in deklicam zvest in zanesljiv vodnik proti nebesom ali šestnedeljska pobožnost k njegovi časti. Spisal Fr. S. Bezjak, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Marku niže Ptuja. Drugi pomnoženi natis. Cena knjižici je: V navadnem zavitku 40 kr., s platnenim hrbtom 50 kr., v usnji vezana 65 kr.

Livarna,
Badgasse Nr. 9,
blizo sl. cerkve.

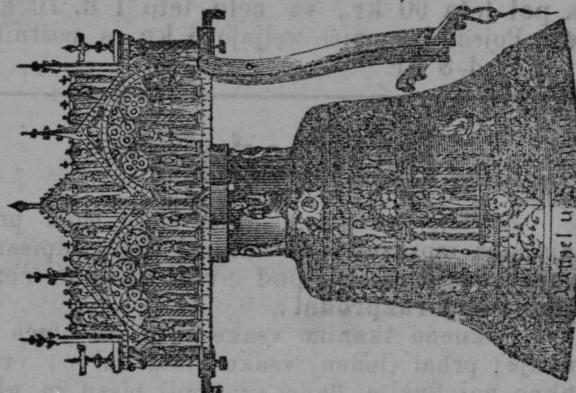

C. kr. privil.

Številnih priznanih
za zlate zvonove
je privedjenih za
ogled.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov
v Mariboru,

zliha posebno izvrstne zvonove in najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pregibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonov, z jasnim in čistim glasom pod poročtvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Imam tudi harmonična zvonila ali zvončke na prodaj!

Spričalo.

Firma **Denzel-novi sinovi v Mariboru** je letos (1884) za Poličane na spodnjem Štajerskem, štiri nove zvonove, kateri okoli 63 centov tehtajo, izlila in tiste ne le samo po zvanjani sliki, temveč tudi po vbranim, harmoničnem in prav glasnem petji tako umetno in izvrstno izdelala, da podpisani to firmo vsem, posebno pa čestitim cerkvenim predstojnikom vsakojako priporočati smejo.

Cerkveno predstojništvo v Poličanah,
dne sv. Lukeža 1884.

Benedikt Jury, župnik.

Štefan Detiček, l. r.,

Jožef Detiček, l. r.,

cerkvena ključarja.

Škodo toče

proti najcenejim trdnim premijam, pri katerih se 50%, oziroma 33 $\frac{1}{3}$ % naprej odšteje in še le takrat izplača, če je škoda nastala zavaruje

Generalna agencija v Gradcu, Gosposke ulice „Thonethof“
za Ogrsko-Francosko zavarovalno društvo (Franco-Hongroise)

Garancijska zaloga: **4 milijone gld.** vplačanih delnic in rezervni zaloga: čez **4 milijone gld.**

Mogoča škoda se hitro in pošteno izplačuje.

Ponudbe in sprejemi agencij se naj gode do generalne agencije v Gradcu. Ravno tam se pove vse v tej stroki in komurkoli ustmeno ali pismeno. Ako se želi, čaka se s vplačilom do po žetve.

Ponudbe za Maribor im okolico sprejema

J. P. Šunko, Tegetthoff-ova ulica 14.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vabilo k zborom členov oddelka I. – V.,

ki se bodo vršili

dné 14. meseca maja 1885 po 10. uri dopoludne

v hiši banke „Slavije“ (Senovažni trg p. šte. 978-II).

Program:

Odd. I. & II. Zavarovanje kapitalij in dohodkov. 1. Dopolnilne volitve preglednega odbora in namestnikov.

2. Dopolnilne volitve preglednih odborov in namestnikov samoupravih društev za zavarovanje pokojnin

a) Oddelek I. b—A (Zavarovanje užitka za kmetovalce).

b) Oddelek I. b—B (Zavarovanje pokojnin za trgovce in obrtnike) in

c) Oddelek I. b—C (Zavarovanje pokojnin za uradnike in služabnike kmetijstva in gazdorstva).

d) Oddelek I. b—D zavarovanje pokojnin izdelovateljem sladkorja v Pragi.

e) Oddelek I. b—E zavarovanje pokojnin izdelovateljem sladkorja izven Prage.

Oddelk III. (Vzajemno podedovanjska društva.) Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov.

Oddelk IV. (Zavarovanje proti ognju.)

1. Dopolnilna volitev preglednega odbora oddelkovega in namestnikov.

2. Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov za samoupravno društvo mlinarjev odd. IV.

3. Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov za samoupravno društvo za zavarovanje grško-katoliških cerkev, župnih, šolskih ali sploh občinskih poslopij.

Oddelk V. (Zavarovanje proti toči.) Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov.

Legitimacijski listi dobivajo se pred občnim zborom pri glavnem ravnateljstvu (Senovažni trg št. 978-II). V PRAGI, dné 29. aprila 1885.

Upravilno svetovalstvo vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

Izpisek iz pravil. Po § 8 pravil odd. I. in II., § 10 pravil odd. III. in po § 3 splošnih določeb za vse zavarovalne vrste morejo se gospodje člani udeležiti teh zborov oddelkov brez ozira na visokost kapitala in na trpež zavarovanja.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

VABILO

k

XVII. rednemu občnemu zboru,

kateri se bode vršil

dné 14. maja 1885 ob 9. uri dopoludne
v hiši banke „Slavije“ na Senovažnem trgu pop. šte. 978-II.

PROGRAM:

1. Sklep o letnem poročilu za l. 1884. in o predlogih upravnega svetovanja.
2. Poročilo računskih preglednikov.
3. Volitve:
  - a) čvetero členov in troje namestnikov upravnega svetovanja;
  - b) troje računskih preglednikov in dvoje namestnikov;
  - c) osmero razpravnih sodnikov;
  - d) poverjenikov za glavne zastope.
4. Določitev nagrad za računske preglednike.

Po končanem občnem zboru vršili se bodo **takoj** zbori oddelkov, da izvrše dopolnilne volitve preglednih odborov in namestnikov za oddelke I.—V., kakor tudi samoupravnih društev odd. I., II. in IV.

== Izpisek iz pravil: ==

§. 31. III. Pri občnem zboru udeleževati se, voliti in voljeni biti so opravičeni:

- a) ustanovniki;
- b) tisti članovi banke, ki imajo v enem oddelku I., II. in III. vsaj 1000 gld. ali temu kapitalu jednake vrednosti dohodek, ali v enem drugih oddelkov vsaj 10.000 gld. za najmanje celo leto zavarovanih;
- c) vsak zavarovani člen, ki zahteva to pravico (b)

IV. Vsakdo ima v občnem zboru po jeden glas; namestništvo se razen slučajev, navedenih v §§ 26 in 28 spl. pr. le na tak način dovoljuje, da mora namestni člen, kateremu poleg §§ 31 III. b) spl. pr. ne pristoji pravica udeležiti se občnega zbora, v ta namen, da prejme legitimacijski list, pokazati pooblastilo, katero mora biti ne le od člena ampak tudi od pooblaščenca lastnoročno podpisano in izgotovljeno na tisti tiskovini, katero v ta namen pošlje pooblaščenca na zahtevanje ravnateljstvo. Pooblastilo izroči ravnateljstvo potem, ko ga je pregledalo in podpisalo, pooblaščenca.

V. Kdor se hoče udeležiti občnega zbora, ima to najkasneje osem dni pred občnim zborom*) prijaviti ravnateljstvu, katero mu izroči legitimacijski list in program obč. zbora.

§ 23. IV. Konec vsacega leta, računši od jednega občnega zbora do drugiga, izstopijo štirji člani, ki so najdalje poslovali; pri onih, ki so poslovali jednako dolgo, odloči žreb. Oni, ki so izstopili, morejo se zopet voliti.

Po najdaljšem poslovanji izstopijo iz upravnega svetovanja gospodje: V. Beneš, A. Cifka, P. Sedlak, Fr. Zelinger.

V PRAGI, dné 29. aprila 1885.

Upravilno svetovanje
vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

*) To je letos do 7. maja (od 8.—12. ure dopoludne).